יח:

השחלין. קרשי"ן: חלגלוגום. פולפו"ר: הגרגיר. ארוג"א: מלרנאה.

הגדל על המיצר שאין סביבותיו זרע אחר שיכחיש כחו: לא יאכל

בילים. שמביחין לידי קרי ומתגנה על בני הבית: לא יישן בטליחו

של בעל הביח. שהוא מתכסה בה ביום שלא ימלא עליה קרי: כי

מיהלע לדרשיש. שם היה רגיל לילך:

מאן הויא ליומא. יש אשה שתנשא

לי ליומה שהתעכב כהן ותלה להחר

במדינה זו עם בת שיוליד במדינה

אחרת: רבנן קלא אית להו. ושמס

הרוי על בניהם: לריכה לישב שבעה

נהיים. מיום שנתרלית שמא מחמת

חימוד רחתה דם: יחודי בעלמה.

ואין מקקין להן אלא שהנשוי אשה

אין מתאוה כמי שאין לו אשה:

בותבר' מסרוהו וקני בים דין.

שהראו לפניו בסדר היום: לוהני

כהונה. ללמדו חפינת הקטורת

המוטלת עליו ביום הכפורים שנחמר

(ויקרא טו) ומלא חפניו קטורת סמים

וגו' ועבודה קשה היא כדלקמן

(דף מו:): בים הבטינם. היו עושין

את הקטרת כותשין אותו ומערבין

סממניה: והשביעוהו. שלא יהא לדוקי

לתקן מבחוץ ולהכנים בפנים כדאמרינן

בגמרא (לקמן דף יט:): אישי. אדוני:

הוא פורש ובוכה. מפרש בגמ' (שם):

אם היה חכם דורש. בדבר הלכה כל

ליל יוה"כ שלא יישן ויראה קרי: ואם

לאו. חכם הוא ויודע להבין ולשמוע דבר

הלכה ואינו יודע לדרוש דורשין לפניו:

באיוב ובעורא וכו'. שהן דברים ממשיכין

את הלב לשומען ואין שינה חוטפתו:

מכאן: זה אצל זה.

בן שיוליד

בתום' מו:), ד) [ביבמות

פכ"א מהלכות אסורי ביאה

דין כט ובטור וש"ע אה"ע

ם"ם ב ליתה להנהו ג'

מיבות], ה) יבמות לו: נדה סו., ו) [לקמן סו.

עד: יבמות לו:] כחובות

חורה אור השלח

ו. ויצא אחר אל השרה

שָׁדֶה וַיִּלַקֵט מִמֶּנוּ פַּקְעֹת

שׁרַה מִלֹּא בִגְּדוֹ וַיָּבא

מיכים ביז יס 2. אַל הְחַלֵּל אֶת בִּתְּךְּ לְהַוְנוֹתָהּ וְלֹא תִוְנֶה

יָנְיוָבּוּלָּיָר וְּמְלְאָה הָאָרֶץ הָאָרֶץ וּמְלְאָה הָאָרֶץ זְפָּה: ויקרא יט כט

גליון הש"ם

גם' וחלגלוגו' ע' ר"ה כו

ע"ב: (כ) תום' ר"ה יחוד

בעלמא. אבל ביסודו של

בוי. הובא עוד בשמו בתום׳

תענית כה ע"א מס' ע"ג לח ע"א: בא"ד משום

דכשעת יה"מ אית בהו

בו'. ק"ל הא גם בשבעת ימי אבילות דליכא אפושי

שמחה אסור ביחוד כדקתני כל אותן הימים וכו':

הגהות הב"ח

(א) מתני' מסרוהו כו'

מלריח ר ד למ

וַיְפַלַּח אֶל סִיר הַנָּזִיד

לא ידעו:

ובהרמב"ם

לו:], ג) יבמום לו:

ובילקוט

מוש"ע א"ח סי

רת סעיף יג: ב ג מיי פכ"א מהלי אסורי ביאה הלכה כט ממג לאוין קכו טוש"ע אה"ע סי' ב סעיף יא: צא ד מיי פי"א מהלי דהיכא דתבעוה לינשא וישבה שבעה נקיים וכל אותם שבעה בדקה שחרית איסורי ביאה הלכה ט טוש"ע י"ד סי קלב סעיף

> ם. צב ה מיי׳ שם הלכה י: צג ו מיי׳ פ״א מהלכות עבודת יוה"כ הלכה ו: צד ז שם הלכה ח

רבינו חנגאל

אורות זה גרגיר ומאיר אכסנאי לא יאכל ביצים וישן בטלית בעל הבית, שמא יראה קרי ויטנף הטלית ויחשדהו בעל הבית על אשתו. **רבנן** כגון מאן הוויא ליומא. כלומר , איזו אשה אשאוה היוח אגרשנה. ואקשינן והתניא ר׳ אליעזר אומר לא ישא וישא אחרת במדינה אחרת כו׳. ופרקינן רבגן קלא אית להו. כלומר זה בנו של פלוני חכם, וזה בתו של פלוני. וכשיבא לישאנה לא ישאנה שיודע שהיא אחותו. ואקשינן ואיך מותר לומר מאן הויא ליומא. כלומר מקדש ימכנים אפי׳ אינו שוהה [אמר] רבא תבעוה להנשא יוחפיימה צריכה לישר ז׳ **הוו מקדמי** ומשדרי שליח. אירטים אימא חם ושלום יחוד בלבד, שאינו דומה מי שיש לו פת בסלו. כלומר מי שיש לו פת בסלו. כלומר מי שיש לו [פת אינו] תאב למאכל כל כך, א מן החב להאכל כל כן, ומי שאין לו לעולם רעב. והוליכוהו זקני כהונה לעליית בית אבטינס.

תום' ישנים

והאמר רבא תבעוה להנשא בו'. לא הוה מני לשנויי קטנות שלא הגיע זמנן לראות הוו דהא מסקינן בפ' תינוקת (נדה דף סו.) דמילתא דרבא אפילו בקטנה דילמא מחמדא ונראה

> וערבית וטבלה ולא נבעלה אז לריכה לבדוק בכל יום ויום דלעולם משתבעוה לינשא איכא לספוקי דילמא חזיא מחמת חימוד עד שתיבעל הלכך בעינן שבעה נקיים סמוך לבעילת מלוה וכן פירש רשב"ם בפרק תינוקת (שס): יחודי בעלמא הוו מייחדי להו. פרש"י לא היו באין עליהן אלא מתיחדים עמהן ותו לא והקשה ר"י א"כ כיון דאסורין לבא עליה מאי פת בסלו איכא מיהו הא י"ל כיון (כ) דשרי לחחר ז' פת בסלו קרינא ביה ועוד הקשו היכי שרו ליחודי בהדייהו והאמר בפרק קמא דכתובות (דף ד.) מי שפירסה חשתו נדה ולה בעל הוח ישן בין החנשים ואשתו ישינה בין הנשים להכי פר"י דכי אמרי מאן הויא ליומא לא אמרי מאן הויא ליומא ליבעל אלא ליחודי בהדה בעלמא וכיון שהיו אומרים להם כך רק לייחד עמהם לא היו רואות דם מחמת חימוד ונראה לי כי מה שהקשה מכתובות דלא קשה דהא דאמר התם היינו דוקא לבחור דלא נשה מעולם דילרו תוקפו טפי כדמשמע בפ' כל היד (נדה דף יג.) כל האוחז באמה ומשתין כאילו מביא מבול לעולם ומפליג התם כאן בבחור כאן בנשוי בנשוי שרי אע"פ שאין אשתו עמו וע"כ ההיא דכתובות איירי בבחור מדקתני מי שהיה טבחו טבוח ומת אביו של חתן או אמה של כלה וכו׳ עד ודווקה הביו של חתן או אמה של כלה דליכא איניש דטרחי ומזה מוכיח ר"י התם דאיירי במי שאין לו בנים ולא נשא מעולם שהוא

בוש לטרוח בעלמו לורכי חופתו אבל אלמו איהו גופיה מצי טרח ואההיא קתני וכן מי שפירסה אשתו נדה ולא בעל הוא ישן בין האנשים וכו׳ ויכולני לפרש ולא בעל דקאמר היינו לא בעל מעולם אבל אלמן

ואי בעית אימא יחודי הוי מיחדי כו'. ואומר רבינו דאכולה מילחא קאי שלא היו אומרים להם לינשא מיד אלא מיחדי, ולא היו מלפות שישאום ולא היו או רואות מחמת חימוד, ולכך יכולים היו לבא עליהם בלא ז' נקיים ויש פת בסלם. ואם היו באין עליהן היו מוליכין אותם לעירם, וליכא משום ומלאה הארץ זימה. והשתא לא לריך תו לטעמיה דמשדרין שלוחי מעיקרא, ולכך קבעו כאן התלמוד. והשתא לא שייכא כאן הך דכתובות [ד, א] דחתן כל זמן שלה בעל הוה ישן בין כלל דם חמוד כדפרישית, וכן פי' ה"ר ילחק בן רבינו מאיר ביבמות. אבל ה"ר

והשחלים יוחלגלוגות והביצים והגרגיר יויצא אחד אל השדה ללקט אורות תנא משמיה דר' מאיר זה גרגיר אמר ר' יוחנן למה נקרא שמן אורות שמאירות את העינים אמר רב הונא 🌣 (המוציא) גרגיר אם יכול לאכלו אוכלו ואם לאו מעבירו על גבי עיניו אמר רב פפא בגרגירא מצרנאה אמר רב גידל אמר רב אכסנאי לא יאכל ביצים מולא יישן בטליתו של בעל הבית ירב כי מקלע לדרשיש מכריז מאן הויא ליומא רב נחמן כד מקלע לשכנציב מכריז מאן הויא ליומא יוהתניא ר' אליעזר בן יעקב אומר כלא ישא אדם אשה במדינה זו וילך וישא אשה במדינה אחרת שמא יזרווגו זה אצל זה ונמצא אח נושא אחותו י(ואב נושא בתו) וממלא כל העולם כולו ממזרות ועל זה נאמר יומלאה הארץ זמה אמרי ירבגן קלא אית להו סוהאמר רבא יתבעוה להנשא ונתפייסה צריכה לישב שבעה נקיים רבנן אודועי הוו מודעו להו מקדם הוו מקדמי ומשדרי שלוחא ואי בעית אימא היחודי הוו מיחדי להו לפי ישאינו דומה מי שיש לו פת בסלו למי שאין לו פת בסלו: מתני' מסרוחו זקני בית דין לזקני כהונה והעלוהו 🕫 בית אבמינם והשביעוהו ונפמרו והלכו להם ואמרו לו יאישי כהן גדול אנו שלוחי בית דין ואתה שלוחנו ושליח בית

דין משביעין אנו עליך במי ששכן שמו בבית הזה שלא תשנה דבר מכל מה שאמרנו לד הוא פורש ובוכה והן פורשין ובוכין יאם (הוא) היה חכם דורש ואם לאו תלמידי חכמים דורשים לפניו ואם רגיל לקרות קורא ואם לאו קורין לפניו ובמה קורין לפניו באיוב ובעזרא ובדברי הימים זכריה בן קבומל אומר פעמים הרבה קריתי לפניו בדניאל:

והעלוהו לעליית בית אבטינס: (ב) תום' ד"ה יחודי כו' י"ל כיוו דשרי ימוץ. כור יייד לפע"ד דאיכא להביא ראיה ברורה מפרק אע"פ לגבי מורדת דפריך אינו דומה מי שיש לו פת בחלו כו׳:

לעזי רש"י

קרשי"ן [קרישו"ן]. רגלה, חלגלוגה (עשב בר). אורוג"א. גרגיר (צמח).

מוסף רש"י מאן הויא ליומא. מי לימים לינשא שלתעכב כלון (יבמות לז:). קלא אית להו. ולס יכל בנו ממקום אחר ישמע שהיא בת אביו ויפרוש (שם). שבעה נקיים. שתה מחמת חימוד פרקה נדה נשעה שנתפייקה (שם). למי שאין לו פת בסלו. אוכל היום ודואג ע**ל למחר** (לקמן עד:).

היו מודיעים להם שלא היו רולים אלא לייחוד בעלמא מיהו מלינן למימר דלהכי נקט האי לישנא יחודי בעלמא הוו מייחדי להו משום דאמא לשנויי מה שהקשה לא ישא אדם אשה במדינה זו כו' ולהכי קאמר יחודי בעלמא כו' ולא היו באים עליהן כלל מדלא היו מביאים הנשים עמהם לעירם אלמא לא היו באים עליהם אלא יחודי הוו מייחדי ליחובי ילרייהו שאם היו רולים היו באים עליהן ואם היו באים עליהם היו מביאים אותן לעירם והשתא אע"פ שחילקתי בין בחור לנשוי גבי פירסה נדה אין לי ללמוד מכאן דמי שמת לו מת ברגל דאשתו ישינה עמו בחדר ולא אמרינן הוא ישן בין האנשים כו' ונימא דהא דאסרינן התם באבילות שבחוך ימי החופה לישן עמו בחדר היינו בבחור ודאי אין לחלק כך דהא אסרינן החם אפילו בשכבר בעל וכיון דכבר בעל פעם אחת מה לי נשוי מה לי בחור אבל בפירסה נדה מוקי לה דווקא בשלא בעל כי שמעתי בשם מורי ה"ר יחיאל מפרי"ש וצ"ל כיון דדברים של לינעא נוהג ברגל ואסור במשמיש המטה כל ימי הרגל הוא ישן בין האנשים וכו' וראייתו מההיא דכתובות דמסיק טעמא משום דאבילות אקילו ביה רבנן ולהכי קילא ליה ואתי לואזלי ביה אמטו להכי ישן בין האנשים וא"כ ברגל נמי כיון דאקילו ביה כי התם הוא ישן בין האנשים °אבל ביסודו של רבי' אברהם ב"ר דוד זג"ל מלאתי בספר בעלי הנפש [שער הפרישה] שכתב להיתר וזה לשונו ולי נראה אי מתרמי לאיניש אבילות ברגל שאין לריך לישן בין האנשים אע"ג דקילא ליה דלא חל עליה אבילות °משום דשבעת ימי המשתה אית בהו משום אפושי שמחה לשושביניו ולכל בני החופה אבל שמחת הרגל דלית בהו כי האי גוונא לא דהא גבי שבת לא אשכחן מאן דאמר דהוא ישן בין האנשים אע"ג דלא נהגא ביה אבילות עד כאן לשונו וקצת קשה לי א"כ כי פריך התם מאבילות דחתן לאבילות דעלמא ומשני רב אשי מי קא מדמית אבילות דהכא לאבילות דעלמא אבילות דהכא אקילו ביה רבנן פירוש ולהכי הוא ישן בין האנשים אף על גב דכבר בעל הוה מלי למיפלג בין אבילות דהכא לדעלמא משום דחופה אית בה אפושי שמחה מיהו יש לומר דעדיפא מינה קא משני:

אע"פ שעכשיו אין לו אשה כיון דכבר היה לו אשה אשתו ישינה עמו בחדר וכל שכן רבנן דהכא שאפילו עכשיו היה להם נשים אלא שלא

היו בכאן בעיר ואפילו אם חמצא לומר דאלמן כמו כן אסור מכל מקום הכא שרי כיון שהיה להם נשים בביחם ולא תקיף יצרייהו כולי האי ואדרבה טפי הוה ניחא לפירוש רש"י כי לפירוש ר"י קשה הלשון דקאמר יחודי הוו מיחדי דהוה ליה למימר לייחודי בעלמא כלומר

ששט פירסה נדה ואיכא איסורא דאוריישא, אבל הכא ליכא אלא חומרא דרבנן, ולפי דבריו משמע דקאי האי ואב״א אפירכא במריישא דוקא, כלומר שלא היה שם אלא ייחוד ולא היו באין עליהם דליכא ז' נקיים. ולא נהירא דהא ליכא פת בפלי, אלא כדפי׳ כך נראה יותר